

EXPO Milano: františkánské aktivity pro jídlo

ANSA/ Redakce BICI

Od 1. května do 31. října 2015 probíhá v Miláně Mezinárodní výstava EXPO MILANO 2015, jejímž hlavním tématem je náš vztah k jídlu. Také františkánská rodina je zastoupena na této jedinečné události rozličnými akcemi, zvláště pak v Miláně a v Assisi, kde na informačních místech výstavy EXPO Milano 2015 rozdává 250.000 výtisků františkánských časopisů a periodik s texty věnovanými jídlu. Texty byly publikovány italsky a anglicky a jejich hlavní témata jsou tato: františkánské jídlo, vystavené jídlo, plýtvání jídlem, mluvící jídlo, zvyvané jídlo, konzumované jídlo, jídlo mezi válkou a mírem, jídlo v náboženských významích, atd. Další iniciativy jsou plánovány na:

MILANO 1. května až 31. října: Italský pavilón, kde budou se souhlasem Posvátného kláštera v Assisi vystavena dvě umělecká díla z trvalé výstavy Fredericka Masona Perkinse z Muzea Pokladu Baziliky sv. Františka: relikviařové pouzdro - se stříbrným pláštěm, zdobené červeným korallem (17. st.), mučedník sv. Šebestián - desková olejomalba (16. st.), videoprojekce "restaurování, znovuzrozená krása". Obrazy fresek z baziliky sv. Františka, od katastrofického zemětřesení roku 1997, až po návrat k plnému lesku. Video připravené Ministerstvem kultury a turistiky. Videoinstalace o obnově Horní baziliky sv. Františka z výstavy Italského paláce je umístěna do druhého patra v rámci tématu: "Moc a krása"; videoprojekce "první barevný film o sv. Františkovi v ultra HD", který pak bude distribuován po Evropě,

Blízkém Východu a severní Africe na pokusném kanálu v Ultra HD - 4K - Eutelsatu, jenž je oficiálním partnerem EXPO 2015.

6. září: Italský pavilón, v sále Konferenčního centra se uskuteční meeting "Jídlo v náboženských věrách" - kterého se zúčastní zástupci rozličných náboženských vyznání, kteří osvětlí a chápání a význam jídla ve svých náboženstvích.

13. nebo 16. října (datum bude upřesněno): Italský pavilón v rámci výstavy "Poklady Itálie" se uskuteční setkání o obnovných pracích na osvětlení Baziliky sv. Františka v Assisi. Akce se zúčastní rozliční odborníci na dané téma, kteří pojednají o tématu osvětlení z hlediska uchování památek, zlepšení využitelnosti fresek, energetických úspor, z hlediska uměleckého, duchovního a liturgického.

ASSISI - 1. až 31. října: Assisi ve spolupráci s krajem Umbrie uspořádá akci "Mezi zdravím a spiritualitou" - olej, který uzdravuje a znovuzrozuje". V období sběru a zpracování oleje bude věnována pozornost tomuto velmi důležitému výrobku, který má velký význam pro umbrijské zemědělství ale také význam nábožensko-posvátný.

11. září: V Posvátném konventu v Assisi se uskuteční "Panis angelicus", akce věnovaná vztahu mezi jídlem a hudbou, při které bude dán prostor oblastní tradici i tvořivosti. Pořadatelem akce je Umbrijský oblastní sekretariát Ministerstva pro kulturu a turistiku.

4. října: den věnovaný sv. Františku, jako Patronu Itálie. Oblast

REJSTŘÍK

- 01 EXPO Milano: františkánské aktivity pro jídlo
- 02 Papež a kapucíni uprostřed Ameriky
- 03 Setkání »Projekt Evropa«
Misijní akce slaví 400 let kapucínů v Brazílii
Evropský kongres o povoláních
- 04 Indiáni a bratři užívají mobily pro evangelizaci... v Amazonii
Služba podpory povolání (SAV)

Lombardie se zúčastní obřadu zapálení Lamy italských obcí, která hoří na hrobě sv. Františka, a daruje u té příležitosti olej, ze své oblasti.

17. října: V Posvátném konventu v Assisi bude slavnostně uvedeno do provozu nové osvětlení baziliky sv. Františka, které zhodnotí umělecké dědictví, při lepším ohledu k prostředí a se zvýšenou úsporou energie. Na závěr slavnostní inaugurace se uskuteční koncert pod patronací Mezinárodní revue pro posvátnou hudbu "Assisi pax Mundi".

Papež a kapucíni uprostřed Ameriky

Interview s kustodem Paraguaye br. Mariosvaldo Florentinem, OFM Cap.

Jaký praktický význam pro církev Paraguaye má nedávno upoštolská cesta papeže Františka?

Církev Paraguaye prožila okamžik velké radosti a jáсотu díky přítomnosti nástupce sv. Petra v našem "guaranském" kraji. Je známo, že Svatý Otec pocítuje obdiv k této zemi, jejím tradicím, jejím jazyku guarani, tak milovanému jejími obyvateli, vůči odvaze jedné paraguayské ženy, kterou on sám prohlásil za "nejslavnější z celé Ameriky". Jeho přítomnost přinesla novou sílu této naší místní církvi, která je živá, avšak také trpící, v důsledku některých nedávných skandálů a sporů. Zdá se, že papežova návštěva zahojila zranění a povzbudila na duchu pastýře i věřící. Bylo velmi pěkné vidět lidi kolem cest, ty nekonečné řady dobrovolníků, skupiny pro zorganizování nejrůznějších služeb, úzkou spolupráci a dobrou souhru mezi církví a státem.

Papež nazývaný František uprostřed nejchudších. Jaké osobní dojmy to zanechalo?

František přinesl mnoho naděje nemocným, zvláště pak dětem, které navštívil v dětské nemocnici, a také lidem postiženým povodněmi »bañados«, kteří žijí v chatrčovém městečku na periferii města Asunción.

Pozorně naslouchal stížnostem a tužbám občanské společnosti, kterou vybízelo k hlubokému a upřímnému dialogu. Slavilo pak eucharistii v národním sanktuáriu Panny Marie z Cacupè a zasvětil jí Paraguay. Pomodlil se nešpory s řeholníky, kněžími a seminaristy. Slavil pak ještě jednu davovou mši u drahocenného oltáře zhotoveného z kukuřičných klasů, dýní, slunečnicových semínek a kokosových ořechů, kde také označil sv. Františka z Assisi a sv. Ignáce z Loyoly za svědky paraguayské víry. Nakonec se setkal s více než 200 tisíci mladých a pronesl dojemnou řeč na rozloučenou.

Na první evangelizaci Paraguaye pracovali jak jezuité, tak i františkáni. Jak jsou tyto dva způsoby prožívání evangelia vnímány lidmi?

Paraguay evangelizovali jako františkáni, tak i jezuité. Zpočátku to byli františkáni, kteří evangelizovali jednoduše »v redukcích«, více méně tím, že žili s domorodci. Jezuité stavěli své »redukce« za pomoci technik zpracování kamene, které tehdy byly běžné mezi domorodci. Když pak všichni řeholníci byli vyhnáni ze země, víra se zhruba sto let uchovávala uvnitř, i za pomoci sekulárních františkánů. To zanechalo hluboké františkánské stopy v paraguayské kultuře. Často se říká, že po jezuitech tu zůstaly kamenné zříceniny, a po františkánech víra mezi lidmi. Je skutečností, že my kapucíni konstatujeme, že paraguayští lidé se rádi označují za »františkánské srdce Ameriky«. Z toho důvodu jsme začali tisknout na našich publikacích a nálepkách text: Paraguay, Františkánské

srdce Ameriky. A jsme přesvědčeni o tom, že identita tohoto národa je františkánská. Z toho důvodu možnost hostit papeže se jménem František, s prostotou, která je pro něj typická, velmi hluboce rozezvučelo intenzivně františkánský nástroj, kterým je paraguayská pastorační identita.

Jaký byl příspěvek kapucínů během papežovy cesty?

Biskupská konference Paraguaye mne vyzvala, abych se pro papežskou návštěvu ujal koordinace přípravy liturgie a abych byl mostem s Úřadem pro papežské liturgické celebrace, neboť jsem jediným doktorem liturgiky v zemi. Nevím proč, ale vedoucí tohoto úřadu Mons. Guido Marini, který má velmi blízko ke kapucínům v Janově (v jejichž kostele měl první svaté přijímání), když mne viděl, zvolal: "Nečekal jsem, že v této službě potkám kapucína"! Zkušenost spolupráce byla intenzivní a plodná. Díky Bohu byly celebrace důstojné, jednoduché, a hojně navštívené. Spolupracovali také další bratři: br. Valentin Pesente, jakožto člen Národní komise katolických zpravodajců, byl do těchto aktivit zapojen během návštěvy. Také br. Ramón Arévalos sloužil jako jáhen během nešpor; br. Marcello Caballero přednesl evangelium na hlavní mši a bratři Héctor Perez a Marcelo Lezcano (junioři), sloužili při nešporách u oltáře. Naše kapucínská komunita Paraguaye, stejně jako celá země, se cítí hojně požehnána touto návštěvou. Doufáme, že toto požehnání nám pomůže rozvíjet jeho poselství a naplní nás větší radostí a oddaností v našem zasvěcení a poslání.

Setkání »Projektu Evropa«

ŘÍM, Itálie – “Oživit plamen charismatu”, byla touha vyjádřená naším generálním ministrem, Maurem Jöhrim. S úmyslem navázat na Projekt Evropa, o kterém se hovořilo během setkání ve Fatimě, a o kterém se diskutovalo setkání provinciálů a kustodů Evropy a předsedů Konferencí Řádu, a aby

odpověděl na očekávání četných bratří Řádu, generální ministr a jeho rada rozhodli ustavit pracovní skupinu, která by promýšlela a probádávala toto téma. Nejprve byla ustavena komise pod předsednictvím generálního rádce br. Pio Murata a pak jmenování členové: br. Eric Bidot, provinciál Francouzské prov. a br. Tomasz Żak, provinciál Krakovské prov., Br. Gaetano la Speme, provinciál Syrakuské prov., a br. Eduard Rey, rádce z Katalánské prov. ve dnech 21 a 22. července se tato provincie setkala. Následovala intenzivní práce formou konfrontace, analýzy a reflexe. Poté, co se generální rada seznámí se zhodnocením, plány a závěry, budou sděleny ministrům a kustodům Evropy.

Evropský kongres o povoláních

PRAHA, Česká republika – Ve dnech 6. až 9. července 2015 v roce zasvěceného života a v předvečer biskupského synodu o rodině, Komise pro povolání Evropské služby pro povolání (EVS), organizuje každoroční Evropský kongres o povoláních na téma doprovázení mladých ke kněžství a k zasvěcenému životu v kulturním kontextu dnešní rodiny. Setkání, které probíhalo v Praze (ČR), se na pozvání Mons. Josefa Kajneka, jenž je pomocný biskup v Hradci Králové a delegát pro povolání při České biskupské konferenci, účastnilo 72 osob, z čehož 9 biskupů, spolu s odpovědnými za pastorační povolání a s delegáty biskupských konferencí Evropy i řeholních kongregací, z 20 evropských zemí i z Komise pro zasvěcený život USA.

Misijní akce slaví 400 let kapucínů v Brazílii

MARANHÃO, Brazílie – Ve dnech 4. až 22. července 2015 se zhruba 90 bratří kapucínů z rozličných oblastí Brazílie (12 jako kmenů Izraele!) účastnilo intenzivní misijní animace ve městě Primeira Cruz (tj. první kříž), kterou oslavili 400 let výročí od příchodu prvních misionářů do Brazílie. Bratři vyšli z Primeira Cruz, a pak se rozdělili do rozličných skupin a věnovali se intenzivní misijní činnosti, při které dlouhou dobu soustředili síly, aby dosáhli i ty nejizolovanější osady, obtížně dostupné kvůli vzdálenosti a komplikované splavnosti řek. Navštěvovali ro-

diny, učili náboženství, slavili svátosti, pořádali vzdělávací setkání, to vše bylo obohaceno důležitým vzájemným sdílením a soužitím mezi bratry a místními lidmi. Byla to dobrá příležitost, jak obnovit blízkost bratří s lidem a s nejmudššími, a především to byla pro mnohé mladé bratry první zkušenost se skutečnou misí. Bratři byli velmi osloveni pohostinností lidí, kteří zcela zřejmě mají jen máloco k nabídnutí. Na druhé straně prostý a přímý způsob kapucínů oslovoval navštívené komunity. Byla to jedinečná příležitost, protože to bylo poprvé, co se dvanáct oblastí Bra-

Primární cílem tohoto evropského setkání je vrátit do středu pozornosti a pastorační praxe podstatnou prvotnost celé Církve a pastorační rodin a povolání: tvořit totiž podmínky pro vznik povolání v rodinách, aby rodina mohla být skutečně “plodným lůnem pro povolání”. To znamená, že rodina není pouze místem, kde v plné síle se vynořuje výchovná krize naší doby, ale může se v součinnosti se všemi ostatními povoláními stát postupně pulzujícím srdcem znovuzrození cest povolání” – tvrdí Mons. Domenico dal Molin, ředitel úřadu pro povolání při italské biskupské konferenci a koordinátor Komise CCEE pro povolání (EVS). A pokračuje: “V těchto dnech bychom se chtěli zvláště zaměřit na mimořádný význam, který může a měl by mít hlas rodičů, kteří až příliš často rezignují na úkol jim svěřený, ve jménu jiných výchovných agentur, zvláště pak médií, která jsou velmi vtíravá a rozvětvená. Chtěli bychom být pokladem a rozpracovat příspěvek, který nám darovala “Evangeliu Gaudium” papeže Františka, abychom uvedli do života plodnou smlouvu s rodiči a pomohli jim znovuoživit svou zkušenost s povoláním ve dvojici a spolu se pak beze strachu, bez výčitek a bez zábran, stávat plodným lůnem pro výchovu k životním rozhodnutím svých dětí, včetně těch odvážných a radikálních”.

Služba podpory povolání (SAV)

HIDROLÂNDIA, Brazílie – Ve dnech 19. až 25. července tohoto roku se v Hidrolândii, domě pro setkávání Provincie střední Brazílie, uskutečnilo národní setkání Služby pro podporu povolání. Setkání probíhalo pod patronací CCB a koordinovala ho Národní skupina pro počáteční formaci. Účastnilo se ho 36 bratří, především mladých, z 12 oblastí Brazílie. Většina oblastí byla zastoupena hned několika (až 5) zástupci. Významný počet účastníků referuje o zájmu a naději kladené do budoucnosti našeho charismatu v Brazílii. Byli přítomni všichni provinční koordinátoři SAV a mnozí místní animátoři z fraternit.

Setkání mělo povahu kurzu, avšak z možnosti interaktivní účasti ze strany všech účastníků. V praxi byl první den věnován sdílení projektů a mnohých aktivit a tvořivých akcí ve Službě podpory povolání. Prvním konstatováním bylo, že provincie jsou na tomto poli velmi aktivní a tvořivé. Není jistě náhodou, že právě Brazílie zaznamenává významný růst povolání a mladých v počáteční formaci v našich formačních domech.

Kromě bohatého sdílení setkání rozvíjelo čtyři základní témata:

a) Dva dny byly věnovány tématu: Výchova animátora povolání co do hodnot. Téma představil profesor Carlos Bruno Araújo Mendonça. Byla představena nutnost, že animátor povolání musí ve svém životě žít františkánsko-kapucínské hodnoty, aby je pak mohl předkládat mladým.

b) Třetí den byl pod vedením br. Sergio M. Dal Moro věnován otázce kultury povolání. Dobrá podpora povolání se nemůže omezovat na pouhý nábor. Rozvíjení dobré kultury v péči o povolání je zárukou do budoucna.

c) Pátek měl za téma doprovázení v povolání z hlediska uvedení do našeho způsobu života. Toto téma přednesl br. Evandro de Souza.

d) Nakonec, sobota byla v sídle CCB věnována významu internetové komunikace pro podporu povolání. Téma přednesl br. João Carlos Romanini.

Bratři se při hodnocení vyjadřovali o setkání radostně a pozitivně. Všichni vyjádřili touhu, aby se setkání tohoto druhu opakovala i v blízké budoucnosti.

zlie spojilo k podobnému projektu. Nalezli místa, kde se už celé roky neslavila eucharistie, avšak existují tam základní komunity, kde se slaví bohoslužba slova, a kde existují mládežnické skupiny a katecheze, i když na mnohých místech předáci takových komunit nemají dostatečné solidní vzdělání a neumí ani číst a psát.

Indiáni a bratři užívají mobily pro evangelizaci... v Amazonii

Bratři kapucíni Paolo Maria a Ricardo

Od května 2015 je možno dosti často v Alto Solimões v Amazonii vidět indiány kmene ticuna, kteří často v malých skupinkách, sledují na mobilech videa v MP4, jejichž aktéři nejsou bílí ani nemluví brazilsky, ale jsou to ticunové a mluví jejich mateřským jazykem!

Katolická církev – která odjakživa naslouchá lidem, a prostřednictvím svých misionářů a misionářek žije uprostřed lidí – je již po mnoho let přítomna také mezi těmito etniky. Lid Magüta (které my nedomorodí nazýváme ticuna) je v této oblasti nejpočetnější. Je jich více než 40 tisíc. Ve skutečnosti pro ně ovšem neexistují politické hranice. Indiáni téhož etnika žijí také v Peru a v Kolumbii a hovoří tímž jazykem ticuna.

Pokud tedy vezmeme v úvahu i ty zahraniční, ticunů je přes 50 tisíc. A obrázek musí být doplněn i početnou kolonií ticunů, která žije a rozrůstá se na periferii hlavního města Manaus.

Roku 1971 si kapucínský biskup Dom Frei Adalberto Marzi uvědomil, že domorodci potřebu-

jí zvláštní pozornost, a že není možné je "homologovat" do řádné pastorační ostatní farností. A to platí i dnes! A tedy se rozhodl vytvořit farnost pouze pro domorodce (existuje i několik vesnic etnika Cocama, jedna etnika Canamari a nevelké množství říčních domorodců).

Tak 4. října 1971 biskup ustanovil farnost sv. Františka z Assisi, se sídlem ve vesnici Belém do Solimões. Až dodnes je to jediná farnost, která není obcí ani městem. Až dodnes je pastorační indičtí v této farnosti světena nám Menším bratřím kapucínům, kteří se pastoračně staráme o 65 komunit s využitím pouze kánoí a malých plavidel, protože neexistují silnice.

Prečtěte si celý text v portugalštině na www.ofmcap.org

BICI 04

